

**Ytre Hvaler
nasjonalpark**

Postadresse
Ytre Hvaler nasjonalparkstyre
Postboks 325
1502 Moss

Besøksadresse
Skjærgårdens hus
Vadbenken 8
1680 Skjærhalden

Kontakt
Sentralbord: +47 69 24 70 00
Direkte: +47 69 24 70 24
fmovpost@fylkesmannen.no
fmovmoo@fylkesmannen.no

Gøteborg universitet

Saksbehandler Monika Olsen

Vår ref. 2019/48047-2 432.3

Deres ref.

Dato 31.10.2019

Tillatelse til vitenskapelige undersøkelser av koraller på Tislerrevet 2020-2021 - Ytre Hvaler nasjonalpark

Søknad datert 25.09.2019 ble behandlet i Ytre Hvaler nasjonalparkstyre 25.10.2019.

Saksfremlegg til nasjonalparkstyret

Sak 2019-33 Tillatelse til vitenskapelige undersøkelser av koraller på Tisler-revet 2020-2021.

Nasjonalparkstyrets vedtak

Det gis tillatelse til:

- oppankring i sone A i områder der slik oppankring ikke skader sårbare biotoper
- utplassering av tekniske installasjoner på sjøbunnen innenfor sone A Tislerrevet som omsøkt, for måling av saltholdighet/temperatur/lyd/sedimentasjon med mer.
- uttak av inntil 10 kg/år levende koraller i 2020 og 2021 for vitenskapelig formål

Tillatelsen er gitt på følgende vilkår:

- Når målingene er ferdig, og senest innen utgangen av 2021, forutsettes det at alle innretningene fjernes umiddelbart, uten å påføre naturen skader.
 - Uttaket av koraller skal skje skånsomt, med bruk av ROV-utstyr og uten å skade nærliggende koraller.
 - Oppankring skjer godt utenfor revområdet uten å skade koraller eller annen sårbar fauna
 - Endelige resultater og konklusjoner fra toktet sendes Ytre Hvaler nasjonalparkstyre innen seks måneder etter forskningstoktets slutt i 2021. Dersom endelige resultater og konklusjoner ikke foreligger 6 måneder fra toktslutt, skal Ytre Hvaler nasjonalparkstyre ha en midlertidig rapport, i påvente av endelige resultater og konklusjoner. Toktrapporten(e) skal sendes i maskinlesbar form, helst i PDF format, alternativt i MS Word. Oversendelsen kan gjøres som vedlegg til e-post adresse: fmovpost@fylkesmannen.no
- NB: Toktrapporten skal merkes "25.10.2019, sak 2019-33, Jnr. 2019/48047".

Oppankring i sone A er hjemlet i medhold av verneforskriftens § 3 pkt.3.3. De andre punktene i tillatelsen er hjemlet i naturmangfoldloven § 48.

Tillatelsen gjelder fra 01.01.2020 til og med 31.12.2021. Denne tillatelsen skal tas med når oppdraget gjennomføres.

Måling av strøm- og turbulensprofiler i vannsøylen i Ytre Hvaler nasjonalpark kan gjennomføres uten tillatelse.

Søknad til nasjonalparkstyret

Gøteborg universitet har sendt midlertidig rapport og søknad om fortsatt tillatelse til å forske på Tislerrevet i 2020 og 2021. Søknaden gjelder:

- Upptag av max 10 kg ögonkorall per år från Tislerrevet.
Önskan att öka på den maximala mängden som tas upp (5 kg/år för 2018 och 2019) grundar sig i att aduler av båda könen behövs för att larver ska kunna produceras och att det inte går att skilja könen åt i fält. Under 2018 års upptag gjordes 2 turer och det togs sammanlagt 11 små prover från olika kolonier men bara ett litet prov under den andra turen var en hona. Fragmenten från denna hona producerade lyckligtvis tillräckligt med ägg för att planerade studier skulle kunna genomföras. Med flera projekt på gång där det behövs larver att studera önskar vi därför kunna ta upp max 10 kg/år för att säkert kunna få tillräckligt av båda könen. Notera att vi inte kommer att ta upp mer korall än som behövs!
- Utplacering av mätinstrument på botten i Tislerområdet.
Detta gäller mätinstrument såsom strömmätare, salthalt/temperatur-mätare, ljudfällor, sedimentfällor och eventuellt andra typer av mätinstrument som placeras ut på botten och som lämnas att göra mätningar under några veckor till några månader.
Utplacering och upptagning sker assisterad av ROV eller droppkamera för att försäkra att ingen fauna kommer till skada.
- Tillstånd att ankra inom Tislerområdet.
Ankring sker i områden väl utanför revområdet så att garanterat inga koraller eller annan sårbar fauna kommer till skada. RV Nereus är utrustad med 600 m ankarlina och kan ankra så att vind och strömmar för fartyget på plats ovan korallförekomster.
- Mätningar av strøm och turbulensprofiler i vattenkolumnen i Ytre Hvaler nasjonalpark.
Kanske behövs inte tillstånd från er för detta utan bara från Fiskeridirektoratet eftersom ingen ankring görs. Handlar om att från fartyget sänka ner mätinstrument genom vattenkolumnen och utan att kontakt med botten sker.

Hjemmelsgrunnlag

Ytre Hvaler nasjonalpark ble opprettet 26.06.2009. Formålet (§ 2) med Ytre Hvaler nasjonalpark er å:

- *bevare et egenartet, stort og relativt urørt naturområde ved kysten i sørøst-Norge,*
 - *bevare et undersjøisk landskap med variert bunntopografi,*
 - *bevare økosystemer på land og i sjø med naturlig forekommende arter og bestander, kystlandskap med sjøoverflate og havbunn med korallrev, hard- og bløtbunn.*
- Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.*

Etter § 3 pkt. 1.1 a) er området «vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring av varige eller midlertidige bygninger, anlegg og innretninger...»..

I henhold til verneforskriftens § 3 pkt. 3.1 a) er dyrelivet på land og i sjø vernet mot skade og unødvendig forstyrrelse.

I henhold til § 3 pkt. 3.1 b) må det ikke iverksettes tiltak som kan påføre organismer og strukturer på havbunnen skade, som for eksempel oppankring. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til oppankring i sjø i sone A, jfr. § 3 pkt. 3.3.

Forvaltningsmyndigheten kan med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 gjøre unntak fra verneforskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Det følger av naturmangfoldloven (nml) § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn ved behandling av søknader om dispensasjon fra verneforskrifter. Prinsippene gjelder kunnskapsgrunnlaget § 8, føre-varprinsippet § 9, økosystemtilnærming og samlet belastning § 10, hvem som skal bære kostnadene ved miljøforringelse §11 og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12.

Vurdering av saken

Formålet med toktet er korallundersøkelser ved Tisler-revet med det svenske forskningsfartøyet «Nereus». Formålet med oppankringen er knyttet til uttak av mindre mengder levende koraller og generell overvåking av Tisler-revet med ROV-utstyr for å forstå hvordan ulike miljøfaktorer og klimaendringer påvirker larveutvikling, larvespredning og rekruttering av nye koraller. Samt å forstå hvordan fragmentering av kolonier påvirker befruktningsframgang, og modellere transport av korall-larver til og fra Koster-Hvalerområdet og mellom rev innen området.

I medhold av naturmangfoldloven § 8 skal offentlige beslutninger være kunnskapsbasert. I denne saken har vi tatt utgangspunkt i eksisterende kunnskap hentet fra forvaltningsplan, og registreringer i Naturbase og Artskart har også blitt lagt til grunn. Samtlige kjente korallbiotoper (inkludert de døde) er i dag beskyttet mot trålfiske, men gjennomførte studier har ikke kunnet påvise noen naturlig nyrekruttering, og genetiske studier antyder at den naturlige spredningen av larver mellom de ulike habitatene er begrenset eller ikke finner sted. Mot denne bakgrunn har man satt i gang et forskningsarbeid for å undersøke mulighetene til reetablering av ødelagte korallbiotoper med ikke-naturlige metoder. Arbeidet omfatter bl.a. forsøk med utplantning av små levende korallfragment i skadede biotoper, samt forsøk med å øke korallenes normalt meget lave tilveksthastighet gjennom elektrostimulering.

En forutsetning for vern av det biologiske mangfoldet er kartlegging. I og med at dyrelivet er fredet i nasjonalparken, må en ikke risikere at innsamling går ut over sårbare og truede arter. Det betyr at det er god grunn til å utøve en føre-var-holdning (nml § 9) når det gjelder å samle inn koraller i et visst omfang. I den sammenhengen er det nødvendig å ta generelle hensyn ved at omfanget begrenses mht. mengde som kan tillates. Det skal utvises en generell aktsomhet. Dette kan gjøres ved bruk av riktig utstyr. Uttaket av koraller skal være lavt, og stoppes dersom det er fare for skade av korallene, jfr. naturmangfoldlovens § 12 om bruk av miljøforsvarlige teknikker. Søker opplyser at under arbeid i forbindelse med korallbiotoper gjennomføres alltid ankringen i områder som ligger godt utenfor sårbare biotoper (fartøyet er utrustet med 600 m ankerline), vanligvis slik at vind og strøm fører

fartøyet i nærhet av det området der arbeidet skal utføres. Oppankring vil foregå i områder som ikke skader sårbare biotoper, og mengden koraller som planlegges innsamlet (maks 10 kg/år) er svært små i forhold til eksisterende forekomster. De tekniske måleinstrumentene som settes opp vil ikke skade naturmiljøet vesentlig i forhold til verdien av den kunnskapen som prosjektet kan tilføre samfunnet. Når målingene er ferdige, skal alle innretningene fjernes umiddelbart, uten å påføre naturen skader. Ut fra dette antar vi at den totale belastningen inne i nasjonalparken vil bli liten, og på den måten ikke komme i konflikt med verneformålet, og heller ikke påvirke verneverdiene i særlig grad. De vitenskapelige undersøkelsene på Tisler-revet er av betydning for forvaltningen, da de bidrar til å gi viktig informasjon til vitenskapen, kunnskap om viktige naturverdier i nasjonalparken og mulighet for restaurering av ødelagte korallbiotoper. Dersom toktet rapporteres inn, og sammenstilles med den kunnskapen som allerede finnes, vil vi stå bedre rustet i den framtidige forvaltningen av områdene.

Forvaltningsmyndigheten vurderer å ha tilstrekkelig kunnskap til å fatte en beslutning jf. naturmangfoldlovens § 8. Tiltakene vil ikke bidra til at den samlede belastningen blir for stor (nml § 10), men vil bidra til å gi viktig informasjon til vitenskapen, kunnskap om viktige verdier i nasjonalparken og bl.a. mulighet for restaurering av ødelagte korallbiotoper. Tiltakshaver dekker kostnader med å begrense skaden på naturmangfoldet (nml §§ 11-12) bl.a. ved å vise aktsomhet ved oppankring, bruk av ROV-utstyr og uttak av små mengder koraller (nml 9). Etter forvaltningsmyndighetens vurdering vil ikke dette tiltaket stride mot vernevedtakets formål jf. § 2, og heller ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Tiltaket kan dermed tillates med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Klageadgang

Dette vedtaket kan med hjemmel i forvaltningsloven påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter at dette brevet er mottatt. En eventuell klage sendes til Miljødirektoratet via nasjonalparkstyret.

Med hilsen

Monika Olsen
NASJONALPARKFORVALTER/
SEKRETÆR FOR YTRE HVALER NASJONALPARKSTYRE

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Hvaler kommune	Storveien 32	1680	SKJÆRHOLDEN
Fylkesmannen i Oslo og Viken	Postboks 325	1502	MOSS
Fiskeridirektoratet-Region Sør	Postboks 185	5804	BERGEN